SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
X kadencja

Druk nr 3131

S P R A W O Z D A N I E
KOMISJI OBRONY NARODOWEJ

o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych oraz niektórych innych ustaw (druk nr 2869)

Sejm na 64. posiedzeniu w dniu 4 września 2026 r., zgodnie z art. 39 ust. 2 regulaminu Sejmu skierował powyższy projekt ustawy do Komisji Obrony Narodowej w celu rozpatrzenia.

Komisja Obrony Narodowej po rozpatrzeniu powyższego projektu ustawy na posiedzeniu w dniu 17 września 2026 r.

wnosi:

W y s o k i S e j m uchwalić raczy załączony projekt ustawy.

Warszawa, dnia 17 września 2026 r.

Sprawozdawca

(-) Urszula Nowogórska

Przewodniczący Komisji

(-) Andrzej Grzyb

Tłoczono z polecenia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

Projekt

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych oraz niektórych innych ustaw[1)]

Art. 1. W ustawie z dnia 24 sierpnia 2001 r. o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych (Dz. U. z 2026 r. poz. 159 i 815) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 3 w ust. 2:
   a) po pkt 4b dodaje się pkt 4c–4e w brzmieniu:
      „4c) osób niebędących żołnierzami – w zakresie ustalenia ich tożsamości w związku z realizacją zadań, o których mowa w art. 4 ust. 1;
      4d) osób niebędących żołnierzami w czasie noszenia przez nich mundurów oraz odznak i oznak wojskowych – w zakresie podejrzenia popełnienia wykroczeń, o których mowa w art. 61 ustawy z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń (Dz. U. z 2025 r. poz. 734, 1676, 1814, 1818 i 1872);
      4e) osób niebędących żołnierzami, które zakłócają wykonywanie czynności służbowych przez żołnierzy Żandarmerii Wojskowej;”,
   b) w pkt 5 wyrazy „w pkt 1–4, podlegających orzecznictwu sądów wojskowych albo jeżeli wynika to z odrębnych przepisów” zastępuje się wyrazami „w pkt 1–4b, 4d i 4e, podlegających orzecznictwu sądów wojskowych”,
   c) pkt 6 otrzymuje brzmienie:
      „6) osób niebędących żołnierzami, jeżeli:
         a) współdziałają z osobami, o których mowa w pkt 1–4b i 4d–5, w popełnieniu czynu zabronionego przez ustawę pod groźbą kary albo
         b) dokonują czynów zagrażających dyscyplinie wojskowej albo czynów zabronionych przeciwko życiu lub zdrowiu żołnierza albo mieniu wojskowemu, albo

[1)] Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym, ustawę z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa, ustawę z dnia 24 maja 2000 r. o Krajowym Rejestrze Karnym, ustawę z dnia 24 sierpnia 2001 r. – Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia, ustawę z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych oraz ustawę z dnia 8 grudnia 2017 r. o Służbie Ochrony Państwa.

c) uczestniczą w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego przez jednostkę wojskową lub w wykonaniu takiego zamówienia;”;

2) w art. 4:

a) w ust. 1:

– w pkt 4 wyrazy „przestępstw i wykroczeń, w tym skarbowych, popełnionych przez osoby, o których mowa w art. 3 ust. 2” zastępuje się wyrazami „przestępstw i przestępstw skarbowych oraz wykroczeń i wykroczeń skarbowych popełnionych przez osoby, o których mowa w art. 3 ust. 2 pkt 1–4b i 4d–7”,

– w pkt 5 wyrazy „przestępstw i wykroczeń przez osoby, o których mowa w art. 3 ust. 2” zastępuje się wyrazami „przestępstw i przestępstw skarbowych oraz wykroczeń i wykroczeń skarbowych przez osoby, o których mowa w art. 3 ust. 2 pkt 1–4b i 4d–7”,

b) w ust. 2:

– po pkt 9 dodaje się pkt 9a w brzmieniu:

„9a) kontrolowanie uprawnień osób do noszenia mundurów, odznak i oznak wojskowych;”,

– w pkt 18 wyrazy „czynności ochronnych” zastępuje się wyrazem „ochrony”,

– w pkt 19 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 20 w brzmieniu:

„20) wykonywanie ochrony fizycznej placówek zagranicznych Rzeczypospolitej Polskiej znajdujących się w miejscu stacjonowania Polskich Kontyngentów Wojskowych oraz ochrony fizycznej członków personelu dyplomatyczno-konsularnego tych placówek – wskazanych przez ministra właściwego do spraw zagranicznych zgodnie z ust. 6.”,

c) dodaje się ust. 6–9 w brzmieniu:

„6. W przypadkach uzasadnionych względami bezpieczeństwa minister właściwy do spraw zagranicznych w porozumieniu z Ministrem Obrony Narodowej wskazuje placówki zagraniczne Rzeczypospolitej Polskiej znajdujące się w miejscu stacjonowania Polskich Kontyngentów Wojskowych oraz członków personelu dyplomatyczno-konsularnego tych placówek do objęcia ochroną fizyczną przez Żandarmerię Wojskową, jeżeli zapewnienie ochrony tych placówek zagranicznych oraz członków personelu dyplomatyczno-konsularnego tych placówek w inny sposób okaże się lub może okazać się niewystarczające.

7. Ochrona fizyczna placówek zagranicznych Rzeczypospolitej Polskiej oraz członków personelu dyplomatyczno-konsularnego tych placówek, o których mowa w ust. 6, polega na:

1) kontroli zewnętrznej i wewnętrznej stanu technicznego infrastruktury służącej ochronie placówki;
2) obsłudze technicznej systemów zabezpieczających placówkę;
3) obserwacji otoczenia placówki;
4) uniemożliwieniu osobom nieuprawnionym wstępu na teren placówki;
5) zapobieganiu wnoszeniu na teren placówki przedmiotów mogących zagrażać bezpieczeństwu przebywających w niej osób oraz kontrolowaniu w tym zakresie wnoszenia przedmiotów, w tym sprawdzaniu otrzymanych przesyłek;
6) zabezpieczaniu dowodów i śladów wskazujących na włamanie lub próbę włamania na teren placówki;
7) dokumentowaniu czynności związanych z ochroną placówki;
8) podejmowaniu interwencji w przypadku zagrożenia placówki;
9) ochronie członków personelu dyplomatyczno-konsularnego na terenie i poza terenem placówki.

8. Żandarmeria Wojskowa podczas wykonywania zadań określonych w ust. 7 współdziała z personelem dyplomatyczno-konsularnym placówki zagranicznej Rzeczypospolitej Polskiej objętej ochroną.

9. Minister Obrony Narodowej w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zagranicznych określi, w drodze rozporządzenia:

1) szczegółowy zakres i sposób wykonywania przez żołnierzy Żandarmerii Wojskowej zadań, o których mowa w ust. 7,
2) sposób i tryb współdziałania Żandarmerii Wojskowej z personelem dyplomatyczno-konsularnym placówki zagranicznej Rzeczypospolitej Polskiej objętej ochroną Żandarmerii Wojskowej

– mając na względzie zapewnienie prawidłowej ochrony placówek zagranicznych Rzeczypospolitej Polskiej znajdujących się w miejscu stacjonowania Polskich Kontyngentów Wojskowych.”;

3) po art. 6 dodaje się art. 6a w brzmieniu:

„Art. 6a. Komendant Główny Żandarmerii Wojskowej zarządza i przeprowadza kontrolę w podległych mu jednostkach organizacyjnych na zasadach i w trybie

określonych w przepisach ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2026 r. poz. 158).”;

4) w art. 8 w ust. 1 po pkt 1 dodaje się pkt 1a w brzmieniu:

„1a) operacyjno-rozpoznawczego;”;

5) w art. 11:

a) w ust. 2 skreśla się wyrazy „ , o których mowa w art. 40 ust. 2”,

b) w ust. 3 wyrazy „czynności ochronnych” zastępuje się wyrazem „ochrony”,

c) dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

„4. W przypadkach, o których mowa w ust. 2 i 3, Komendant Główny Żandarmerii Wojskowej oraz komendanci terenowych jednostek organizacyjnych Żandarmerii Wojskowej mogą określić ubiór oraz wyposażenie żołnierzy Żandarmerii Wojskowej.”;

6) w art. 12 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się przy wykonywaniu ochrony oraz czynności operacyjno-rozpoznawczych.”;

7) w art. 17:

a) w ust. 1:

– pkt 7 otrzymuje brzmienie:

„7) nakładania grzywien w drodze mandatu karnego za wykroczenia, na zasadach i w trybie określonych w przepisach o postępowaniu w sprawach o wykroczenia;”,

– po pkt 10a dodaje się pkt 10b i 10c w brzmieniu:

„10b) obserwowania i rejestrowania przy użyciu środków technicznych obrazu i dźwięku w trakcie interwencji w miejscach innych niż publiczne, podczas prowadzenia działań kontrterrorystycznych oraz w środkach transportu Żandarmerii Wojskowej;

10c) obserwowania i rejestrowania przy użyciu środków technicznych obrazu z pomieszczeń izb zatrzymań;”,

b) dodaje się ust. 4–6 w brzmieniu:

„4. Zgromadzone zapisy obrazu z pomieszczeń izb zatrzymań, o których mowa w ust. 1 pkt 10c, niezawierające dowodów pozwalających na wszczęcie postępowania karnego albo postępowania w sprawach o wykroczenia lub postępowania dyscyplinarnego lub mogących być wykorzystanymi w postępowaniu

w ramach czynności wyjaśniających albo dowodów mających znaczenie dla toczących się takich postępowań, Żandarmeria Wojskowa przechowuje przez co najmniej 30 dni, niedłużej jednak niż 60 dni od dnia zarejestrowania, a następnie je niszczy.

5. Informacje uzyskane podczas realizacji czynności, o których mowa w ust. 1 pkt 10a i 10b, w tym dane osobowe niezawierające dowodów pozwalających na wszczęcie postępowania karnego albo postępowania w sprawach o wykroczenia lub postępowania dyscyplinarnego lub mogących być wykorzystanymi w postępowaniu w ramach czynności wyjaśniających albo dowodów mających znaczenie dla toczących się takich postępowań, Żandarmeria Wojskowa przechowuje przez co najmniej 30 dni, niedłużej jednak niż 60 dni od dnia zarejestrowania, a następnie je niszczy. W przypadku czynności operacyjno-rozpoznawczych terminy, o których mowa w zdaniu pierwszym, są liczone od dnia zakończenia realizacji tych czynności.

6. W przypadkach, o których mowa w ust. 1 pkt 10b, z wyłączeniem działań kontrterrorystycznych lub wymagających użycia specjalistycznych sił i środków oraz specjalistycznej taktyki działań, żołnierz Żandarmerii Wojskowej w miarę możliwości uprzedza osobę, wobec której podejmuje czynności, o rejestrowaniu obrazu lub dźwięku.”;

8) uchyla się art. 19;

9) art. 21 otrzymuje brzmienie:

„Art. 21. 1. Żandarmeria Wojskowa ochrania:

1) Ministra Obrony Narodowej – także przez 30 dni od dnia zaprzestania sprawowania przez niego urzędu oraz podczas jego pobytu poza granicami państwa,
2) Naczelnego Dowódcę Sił Zbrojnych – także podczas jego pobytu poza granicami państwa,
3) Szefa Sztabu Generalnego Wojska Polskiego – także podczas jego pobytu poza granicami państwa,
4) Sekretarza Generalnego NATO oraz zastępców Sekretarza Generalnego NATO, przewodniczących i zastępców przewodniczącego Komitetu Wojskowego Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego oraz Unii Europejskiej, Dyrektora Generalnego Międzynarodowego Sztabu Wojskowego Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego, dowódcę i zastępcę dowódcy szczebla strategicznego Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego, ministrów obrony, szefów obrony

państw obcych lub ich odpowiedników, dowódców Połączonych Sił Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego, dowódców dowództw szczebla operacyjnego Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego oraz dowódców dowództw szczebla taktycznego Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego, członków zespołów inspekcyjnych i towarzyszących oraz załóg środków transportowych prowadzących działalność inspekcyjną – w ramach umów międzynarodowych podczas ich pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,

5) inne osoby na podstawie zgody wyrażonej na piśmie przez Ministra Obrony Narodowej – także podczas ich pobytu poza granicami państwa

– przy użyciu sił i środków odpowiednich do przewidywanego lub występującego zagrożenia.

2. Podczas pobytu Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, Marszałka Sejmu, Marszałka Senatu, Prezesa Rady Ministrów oraz innych osób ochranianych przez Służbę Ochrony Państwa na terenie jednostek wojskowych Żandarmeria Wojskowa współdziała ze Służbą Ochrony Państwa w zakresie ochrony tych osób.

3. Żandarmeria Wojskowa może czasowo odstąpić od ochrony osób, o których mowa w ust. 1 pkt 1–3 i 5 oraz ust. 2, na wyraźne polecenie tych osób, wydane żołnierzowi Żandarmerii Wojskowej będącemu dowódcą grupy ochronnej.

4. Osoby, o których mowa w ust. 1 pkt 5, za pośrednictwem Komendanta Głównego Żandarmerii Wojskowej niezwłocznie pisemnie zawiadamiają Ministra Obrony Narodowej o wydaniu polecenia, o którym mowa w ust. 3.

5. Podczas pobytu na obszarze lub w obiekcie, dla których wprowadzono trzeci lub czwarty stopień alarmowy na podstawie art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 10 czerwca 2016 r. o działaniach antyterrorystycznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 194 oraz z 2026 r. poz. 815), podczas pobytu na obszarze, na którym wprowadzono stan wyjątkowy na podstawie art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2002 r. o stanie wyjątkowym (Dz. U. z 2017 r. poz. 1928), oraz podczas pobytu w strefie nadgranicznej, na której wprowadzono czasowy zakaz przebywania na podstawie art. 12a ustawy z dnia 12 października 1990 r. o ochronie granicy państwowej (Dz. U. z 2026 r. poz. 919), a także od dnia ogłoszenia mobilizacji, stanu wojennego, stanu wojny lub w czasie wojny przepisu ust. 3 nie stosuje się.

6. Organy administracji rządowej, organy samorządu terytorialnego oraz państwowe i inne jednostki organizacyjne zapewniają Żandarmerii Wojskowej warunki niezbędne do ochrony, o której mowa w art. 4 ust. 2 pkt 18.

7. Podmioty zarządzające lub administrujące obiektami służącymi osobom, o których mowa w ust. 1 pkt 1–3, podczas pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej osób, o którym mowa w ust. 1 pkt 4, a także osoby, o których mowa w ust. 1 pkt 1–3, oraz dowódcy jednostek wojskowych niezwłocznie:

1) przekazują Żandarmerii Wojskowej wszelkie informacje, w tym dane osobowe, mogące mieć wpływ na bezpieczeństwo ochranianych osób;
2) stosują się do zaleceń wydawanych przez Żandarmerię Wojskową, związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa ochranianym osobom.

8. Podmioty zarządzające lub administrujące obiektami służącymi osobom, o których mowa w ust. 1 pkt 1–3, podczas pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej osób, o którym mowa w ust. 1 pkt 4, a także osoby, o których mowa w ust. 1 pkt 1–3, oraz dowódcy jednostek wojskowych udostępniają środki techniczne rejestrujące obraz, jeżeli takie istnieją, zapewniają dostęp do infrastruktury teleinformatycznej i technicznej obiektu, jeżeli taka istnieje, oraz umożliwiają wykorzystanie środków technicznych, w tym rejestrujących obraz, będących własnością Żandarmerii Wojskowej.

9. W celu zapewnienia ochrony osób, o których mowa w ust. 1, Żandarmeria Wojskowa w szczególności:

1) planuje sposoby zabezpieczenia osób oraz możliwości ich ewakuacji w przypadku powstania zagrożenia;
2) rozpoznaje i analizuje potencjalne zagrożenia;
3) zapobiega powstawaniu zagrożeń;
4) organizuje ochronę;
5) wykonuje bezpośrednią ochronę.

10. Minister Obrony Narodowej w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, sposób i tryb współdziałania Żandarmerii Wojskowej ze Służbą Ochrony Państwa w zakresie ochrony osób, o których mowa w ust. 2, mając na względzie ich bezpieczeństwo.”;

10) w art. 24 w ust. 1 wyrazy „art. 17 ust. 1 pkt 1, 2, 12–14 i 16” zastępuje się wyrazami „art. 17 ust. 1 pkt 1, 2, 10a–10c, 12–14 i 16”;

11) w art. 31:

a) w ust. 1:
   – we wprowadzeniu do wyliczenia wyrazy „w art. 3 ust. 2 pkt 1, 3, 5 i 6” zastępuje się wyrazami „w art. 3 ust. 2 pkt 1, 3, 4b i 5–7”,
   – pkt 4 otrzymuje brzmienie:
   „4) określonych w art. 140, art. 156 § 1 i 3, art. 163 § 1 i 3, art. 164 § 1, art. 165 § 1 i 3, art. 165a § 1 i 2, art. 166, art. 167, art. 171 § 1, art. 173 § 1 i 3, art. 189, art. 189a, art. 200, art. 200a, art. 202 § 3 i 4, art. 211a, art. 223, art. 224a, art. 228 § 1 i 3–6, art. 229 § 1 i 3–5, art. 230 § 1, art. 230a § 1, art. 231 § 1 i 2, art. 232, art. 233 § 1, 1a, 4 i 6, art. 234, art. 235, art. 236 § 1, art. 238, art. 239 § 1, art. 240 § 1, art. 245, art. 246, art. 252 § 1–3, art. 258, art. 263 § 1 i 2, art. 265, art. 269, art. 269a, art. 269b § 1, art. 270a § 1 i 2, art. 271a § 1 i 2, art. 277a § 1, art. 279 § 1, art. 280–282, art. 285 § 1, art. 286 § 1 i 2, art. 287 § 1, art. 296 § 1–3, art. 296a § 1, 2 i 4, art. 297 § 1, art. 298 § 1, art. 299 § 1–6, art. 305, art. 310 § 1, 2 i 4, art. 339 § 2, art. 345 § 2 i 3 oraz art. 358 § 2 Kodeksu karnego,”,

b) w ust. 20 skreśla się wyrazy „oraz ministrem właściwym do spraw gospodarki”;

12) w art. 32:

a) w ust. 1 wyrazy „art. 3 ust. 2 pkt 1, pkt 3 lit. b i pkt 5” zastępuje się wyrazami „art. 3 ust. 2 pkt 1, 3, 4b i 5–7”,

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Komendant Główny Żandarmerii Wojskowej po uzyskaniu pisemnej zgody Pierwszego Zastępcy Prokuratora Generalnego Prokuratora Krajowego lub komendant oddziału Żandarmerii Wojskowej po uzyskaniu pisemnej zgody właściwego zastępcy prokuratora okręgowego do spraw wojskowych w sprawach o przestępstwa, o których mowa w art. 31 ust. 1, może zarządzić na czas określony czynności, o których mowa w ust. 1 i 2, przy czym o wynikach przeprowadzonych czynności ma obowiązek na bieżąco informować prokuratora udzielającego zgody. Pierwszy Zastępca Prokuratora Generalnego Prokurator Krajowy oraz zastępca prokuratora okręgowego do spraw wojskowych może w każdym czasie zarządzić zaniechanie czynności, na które wcześniej wydał zgodę.”,

c) w ust. 3a po wyrazach „pisemnej zgody” dodaje się wyrazy „Pierwszy Zastępca Prokuratora Generalnego Prokurator Krajowy lub”,

d) w ust. 6 wyrazy „lub komendant oddziału Żandarmerii Wojskowej” zastępuje się wyrazami „przekazuje Pierwszemu Zastępcy Prokuratora Generalnego Prokuratorowi Krajowemu, a komendant oddziału Żandarmerii Wojskowej”,

e) ust. 6b otrzymuje brzmienie:

„6b. O wydaniu i wykonaniu zarządzenia dotyczącego zniszczenia materiałów, o których mowa w ust. 6a, organ Żandarmerii Wojskowej, który je wydał, jest obowiązany niezwłocznie poinformować odpowiednio Pierwszego Zastępcę Prokuratora Generalnego Prokuratora Krajowego lub właściwego zastępcę prokuratora okręgowego do spraw wojskowych.”,

f) w ust. 7 wyrazy „właściwego prokuratora do spraw wojskowych” zastępuje się wyrazami „odpowiednio Pierwszego Zastępcy Prokuratora Generalnego Prokuratora Krajowego lub właściwego prokuratora do spraw wojskowych”;

13) w art. 33:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. O zarządzeniu, o którym mowa w ust. 1, Komendant Główny Żandarmerii Wojskowej zawiadamia niezwłocznie Pierwszego Zastępcę Prokuratora Generalnego Prokuratora Krajowego, a komendant oddziału Żandarmerii Wojskowej – właściwego miejscowo, ze względu na siedzibę organu zawiadamiającego, zastępcę prokuratora okręgowego do spraw wojskowych. Odpowiednio Pierwszy Zastępca Prokuratora Generalnego Prokurator Krajowy lub właściwy zastępca prokuratora okręgowego do spraw wojskowych może w zakresie swojej właściwości nakazać zaniechanie czynności w każdym czasie.”,

b) w ust. 3 po wyrazach „na bieżąco informuje” dodaje się wyraz „właściwego”,

c) w ust. 6 wyrazy „lub komendant oddziału Żandarmerii Wojskowej” zastępuje się wyrazami „przekazuje Pierwszemu Zastępcy Prokuratora Generalnego Prokuratorowi Krajowemu, a komendant oddziału Żandarmerii Wojskowej”;

14) w art. 40 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Minister Obrony Narodowej określi, w drodze zarządzenia, sposób i tryb wydawania dokumentów i środków identyfikacji elektronicznej, o których mowa w ust. 2 i 2a, posługiwania się nimi oraz ich przechowywania, z uwzględnieniem przepisów dotyczących odpowiednich dokumentów oraz przepisów o ochronie informacji niejawnych.”;

15) w art. 40b:

a) w ust. 1 po pkt 11 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 12 w brzmieniu:
„12) stanowiących tajemnicę zawodową w rozumieniu ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych (Dz. U. z 2026 r. poz. 623 i 875).”,

b) w ust. 4 w pkt 9 dodaje się przecinek i dodaje się pkt 10 w brzmieniu:
„10) dotyczące zawarcia z osobą fizyczną, osobą prawną lub jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej umowy o świadczenie usług płatniczych, o których mowa w art. 3 ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych, umożliwiające weryfikację zawarcia takiej umowy i czasu jej obowiązywania, a także dane teleadresowe umożliwiające nawiązanie kontaktu z tą osobą fizyczną, osobą prawną lub jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej”;

16) po art. 41 dodaje się art. 41a w brzmieniu:
„Art. 41a. Nie popełnia przestępstwa, kto będąc do tego uprawnionym, wykonuje czynności określone w art. 32 ust. 1 i 2, a także kto wykonuje czynności określone w art. 33 ust. 1.”;

17) w art. 42 w ust. 2 wyrazy „art. 45 pkt 1 lit. a–c oraz e, pkt 2, 3 i pkt 4 lit. a oraz b oraz art. 47 pkt 1–3 i 5–8” zastępuje się wyrazami „art. 45 i art. 47”.

Art. 2. W ustawie z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1251, z późn. zm.[2)]) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 6 w ust. 1:
a) w pkt 2 skreśla się wyrazy „lub wojskowego organu porządkowego, zabezpieczający przemarsz lub przejazd kolumny wojskowej albo w razie akcji związanej z ratowaniem życia lub mienia”,
b) po pkt 2 dodaje się pkt 2a w brzmieniu:
„2a) żołnierz wojskowego organu porządkowego, zabezpieczający przemarsz lub przejazd kolumny wojskowej albo w razie akcji związanej z ratowaniem życia lub mienia;”;

2) w art. 129 w ust. 4 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:
„Kontrola ruchu drogowego w stosunku do kierujących pojazdami Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej i obcych sił zbrojnych, żołnierzy pełniących czynną służbę

[2)] Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2025 r. poz. 820, 1006, 1676, 1734, 1843 i 1872 oraz z 2026 r. poz. 180 i 875.

wojskową i żołnierzy sił zbrojnych państw obcych, przebywających na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i członków ich personelu cywilnego podczas pełnienia przez nich obowiązków służbowych, kierujących innymi pojazdami oraz innych uczestników ruchu drogowego, którzy są uczestnikami zdarzenia drogowego z udziałem pojazdu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej i obcych sił zbrojnych, a także pilotowanie pojazdów Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej i obcych sił zbrojnych i kierowanie ruchem drogowym należą do zadań Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organów porządkowych.”.

Art. 3. W ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2026 r. poz. 622, 825, 846 i 875) w art. 297e w § 1 po pkt 5 dodaje się pkt 5a w brzmieniu:

„5a) Żandarmerii Wojskowej – w zakresie niezbędnym do realizacji zadań określonych w art. 4 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych (Dz. U. z 2026 r. poz. 159, 815 i …),”.

Art. 4. W ustawie z dnia 24 maja 2000 r. o Krajowym Rejestrze Karnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 276, z 2025 r. poz. 1235 oraz z 2026 r. poz. 252, 421 i 760) w art. 6 w ust. 1 w pkt 7 po wyrazach „Straży Granicznej,” dodaje się wyrazy „Żandarmerii Wojskowej,”.

Art. 5. W ustawie z dnia 24 sierpnia 2001 r. – Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia (Dz. U. z 2025 r. poz. 860, z późn. zm.[3)]) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 17 po § 1 dodaje się § 1a w brzmieniu:

„§ 1a. Oskarżycielem publicznym w sprawach o wykroczenia popełnione przez osoby, o których mowa w art. 3 ust. 2 pkt 1–4b i 4d–7 ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych (Dz. U. z 2026 r. poz. 159, 815 i …), jest Żandarmeria Wojskowa, której przysługują uprawnienia i obowiązki procesowe Policji wynikające z niniejszego kodeksu.”;

2) w art. 32 w § 4 po wyrazach „prokuratora do spraw wojskowych” dodaje się wyrazy „oraz Żandarmerii Wojskowej”;

3) w art. 56:

a) w § 1 po wyrazie „Policji” dodaje się wyrazy „albo Żandarmerii Wojskowej”,

b) w § 2 wyrazy „art. 17 § 2 i 3” zastępuje się wyrazami „art. 17 § 1a–3”,

c) w § 3 po wyrazie „Policji” dodaje się wyrazy „albo Żandarmerii Wojskowej”;

---

3) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2025 r. poz. 1178, 1661, 1814, 1818 i 1872 oraz z 2026 r. poz. 473.

4) w art. 85:
   a) w § 1 wyrazy „lub zatwierdzony przez prokuratora do spraw wojskowych” zastępuje się wyrazami „przez Żandarmerię Wojskową”,
   b) uchyla się § 2;
5) w art. 86 w § 1 wyrazy „o odmowie przyjęcia mandatu karnego lub nieuiszczeniu w terminie grzywny nałożonej w drodze mandatu zaocznego, zawiadamia się prokuratora do spraw wojskowych” zastępuje się wyrazami „o nieuiszczeniu w terminie grzywny nałożonej w drodze mandatu zaocznego, zawiadamia się Żandarmerię Wojskową”;
6) w art. 87 § 3 otrzymuje brzmienie:

   „§ 3. Przed złożeniem wniosku o ukaranie uprawnienie do przekazania sprawy, o którym mowa w § 1, przysługuje Żandarmerii Wojskowej. Zażalenie na postanowienie Żandarmerii Wojskowej rozpoznaje wojskowy sąd garnizonowy.”;
7) w art. 95 po § 1 dodaje się § 1a w brzmieniu:

   „§ 1a. W sprawach przeciwko osobom, o których mowa w art. 3 ust. 2 pkt 1–4b i 4d–7 ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych, postępowanie mandatowe prowadzi Żandarmeria Wojskowa.”.

Art. 6. W ustawie z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. z 2026 r. poz. 783) w art. 104 w ust. 1 po pkt 15 dodaje się pkt 15a w brzmieniu:

„15a) Żandarmerii Wojskowej, o ile są niezbędne w toczącym się postępowaniu lub na potrzeby wykonywania czynności operacyjno-rozpoznawczych na zasadach i w trybie określonych w art. 29 ust. 4 i 5 ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych (Dz. U. z 2026 r. poz. 159, 815 i …);”.

Art. 7. W ustawie z dnia 8 grudnia 2017 r. o Służbie Ochrony Państwa (Dz. U. z 2025 r. poz. 34, z późn. zm.[4)]) po art. 3 dodaje się art. 3a w brzmieniu:

„Art. 3a. W przypadku gdy wiceprezes Rady Ministrów pełni jednocześnie funkcję Ministra Obrony Narodowej, jego ochronę wykonuje Żandarmeria Wojskowa zgodnie z

4) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2024 r. poz. 1871, z 2025 r. poz. 179, 718, 1366 i 1823 oraz z 2026 r. poz. 646, 815 i 821.

art. 21 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych (Dz. U. z 2026 r. poz. 159, 815 i …).”.

Art. 8. Do spraw dotyczących realizacji przez Żandarmerię Wojskową czynności operacyjno-rozpoznawczych, ochrony uprawnionych osób oraz ochrony placówek zagranicznych Rzeczypospolitej Polskiej, wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 9. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 31 ust. 20 ustawy zmienianej w art. 1 zachowują moc.

Art. 10. Dotychczasowe przepisy wydane na podstawie art. 40 ust. 3 ustawy zmienianej w art. 1 tracą moc z dniem wejścia w życie przepisów wydanych na podstawie art. 40 ust. 3 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, jednak niepóźniej niż po upływie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 11. Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.